

*Samen vitaal
en
veelkrachtig*

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2022-2026

GEMEENTEBELANGEN
DALFSEN

In de afgelopen periode is gebleken dat Dalfsen veerkrachtig is. Daar zijn we als Gemeentebelangen trots op. De crisis rond Covid-19 heeft een diepe impact op onze samenleving en is nog steeds voelbaar. Velen zijn direct geraakt, hebben indirect last van de gevolgen van besmetting of van een veranderde samenleving.

Onze inwoners laten daarbij een ongekende veerkracht zien. In Dalfsen hebben mensen wat voor elkaar over en dat moeten wij koesteren.

Als het tegenzit of inwoners beperkt zijn in eigen kracht, hebben mensen de gemeente meer nodig dan anders. Daar willen we aandacht aan geven.

Gemeentebelangen streeft naar een vitale samenleving. Inwoners moeten mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, religie of cultuur. We willen passende ondersteuning bieden op alle gebieden waar dit nodig en mogelijk is. Het hebben van werk, betaald of onbetaald, en het financieel zelfredzaam zijn, is daarbij belangrijk.

We willen graag een gemeente zijn die zichzelf voortdurend flexibel aanpast aan de veranderende omgeving en zoveel mogelijk middelen inzet die nodig zijn om dat te bereiken.

Het initiatief van het college om een 'Corona noodfonds' in het leven te roepen heeft voor onze verenigingen en maatschappelijke instanties veel betekend. De financiële bijdragen hebben er voor gezorgd dat de verenigingen hun waardevolle bijdrage aan de samenleving kunnen blijven leveren. Het is een voorbeeld hoe maatschappelijke knelpunten aangepakt dienen te worden. Dit kan alleen door een gedegen financieel beleid.

De financiën zijn goed op orde en bij provinciaal toezicht scoort Dalfsen steeds weer goed. Op het gebied van samenwerking met andere gemeenten neemt Dalfsen vaak het voortouw voor overleg en afstemming en dat vinden wij fijn om te constateren. Er wordt steeds actief gezocht naar verbinding en samenwerken. Dit komt de efficiëntie ten goede.

Inspraak is belangrijk

Gemeentebelangen staat midden in de samenleving en vindt betrokkenheid en inspraak van inwoners belangrijk. Het is voor Gemeentebelangen erg belangrijk dat onze inwoners, waar dat mogelijk is, betrokken worden bij planvorming. Lokale belangenorganisaties en het burgerpanel zijn daarbij belangrijke instrumenten. Ook inspraak van belanghebbenden in de directe woonomgeving en het inventariseren van wensen en behoeften vinden wij essentieel. Vooraf moet altijd wel duidelijk zijn wie waarover een besluit neemt.

Zelfstandigheid blijft

Het stedelijk gebied in onze omgeving groeit snel. De economische belangen zijn groot en er is behoefte aan woonruimte en industrie. Gemeentebelangen gaat er voor om Dalfsen als zelfstandige gemeente te behouden. Dalfsen blijft Dalfsen.

Gewoon betrokken als altijd

Gemeentebelangen is 90 jaar geleden opgericht om de belangen van de gemeenschap te dienen. Het is erg belangrijk dat inwoners de weg naar het college en het gemeentehuis makkelijk kunnen vinden. Gemeentebelangen is zoals altijd bereid om op een constructieve wijze samen te werken met andere politieke partijen in de Dalfser gemeenteraad. Wij zijn van mening dat het college een breed draagvlak moet hebben in de gemeenteraad. Wij zullen dan ook bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen in een nieuw te vormen college als de uitslag van de verkiezingen daar opnieuw een goede basis voor geeft. Het college van Burgemeester & Wethouders in Dalfsen blijft door deelname van Gemeentebelangen laagdrempelig en makkelijk benaderbaar.

FINANCIEN

Dalfsen doet het financieel goed

Als gemeente willen we de lasten voor onze inwoners zo laag mogelijk houden, en tegelijk onze boekhouding gezond en toekomstbestendig overdragen aan de generaties die na ons komen. Een sluitende meerjarenbegroting vindt Gemeentebelangen daarom de standaard. Ook de afgelopen raadsperiode (2018-2022) is de gemeente Dalfsen er weer in geslaagd de financiën op orde te houden. De afgelopen jaren zijn er wel moeilijke keuzes gemaakt vanwege de bezuinigingen die ons door de Rijksoverheid zijn opgelegd. Dalfsen behoort tot de vijf goedkoopste gemeenten in Overijssel, met een hoog niveau van voorzieningen. Gemeentebelangen wil dat voortzetten!

Landelijk beleid heeft grote impact

Het grootste deel van onze gemeentelijke inkomsten bestaat uit rijksbijdragen. En juist daar vinden de laatste jaren onvoorspelbare schommelingen plaats. Daarnaast hebben de drie decentralisaties in het sociale domein (WMO, jeugdzorg, participatiewet) een grote financiële impact op de begroting en de jaarrekening. Gemeentebelangen pleit daarom voor een onderzoek naar 'Budgettair neutraal' begroten. Dit zorgt voor inzicht in de budgetten en laat nut en de noodzaak zien, meer grip op de begroting dus.

De omgevingswet raakt alles en iedereen

Met de komst van de omgevingswet moet veel meer integraal beleid worden gevoerd. Met andere woorden: bij iedere ruimtelijke verandering wordt gelijk naar alle relevante aspecten gekeken, bijvoorbeeld zowel het functionele als het sociale gebruik van een weg of een groenstrook. Plannen en initiatieven in de omgevingswet moeten goed doordacht zijn. Om een goede omgevingsvisie op te stellen en passende plannen voor elke buurt te maken hebben we uw en ieders inbreng hard nodig. Een open en transparant proces is daarvoor onmisbaar. De gemeente is er voor u en niet andersom.

De omgevingswet vraagt ook om aanpassingen in de opzet van de begroting. Die moet meer ruimte en flexibiliteit bieden. Om het integraal werken en denken te faciliteren, stelt Gemeentebelangen voor om de opzet van de begroting sterk te vereenvoudigen. Hierbij denken wij aan hooguit drie programma's in plaats van de huidige negen programma's. Zo komen wij op Bedrijfsvoering, Ruimte en Maatschappelijke Ondersteuning. Wij zijn ervan overtuigd dat dit de efficiëntie en de integraliteit ten goede komt.

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Preventie, voorlichting en samenwerking

Natuurlijk zijn er altijd incidenten die zorgen baren. Geweld, drugsoverlast en fraude met persoonsgegevens komen helaas voor. In toenemende mate is er sprake van Ondernijning. Dat is georganiseerde misdaad die gebruik maakt van legale bedrijven en dienstverleners. Dat vraagt waakzaamheid. Om deze vormen van criminaliteit te verminderen zal de gemeente in moeten zetten op preventie door het geven van voorlichting. Daarnaast is samenwerking met partners zoals de politie, belastingdienst en ook diensten als sociale zaken, bouw- en woningtoezicht en de brandweer van groot belang om criminaliteit tijdig te herkennen en te voorkomen.

Aanrijdtijden

In voorkomende gevallen moet er snel gereageerd kunnen worden. Gemeentebelangen wil dat hulpdiensten altijd snel ter plaatse kunnen zijn en goed en veilig hun werk kunnen doen. Mocht er zich een incident voordoen dan moet er bovendien op een adequate manier gehandhaafd worden, zodat herhaling voorkomen wordt. Onze hulpverleners (soms zelf vrijwilligers) moeten veilig hun werk kunnen doen.

BEHEER OPENBARE RUIMTE

Klimaat en duurzaamheid staan op de kaart

In het recente verleden is Dalfsen uitgeroepen tot de groenste kleine stad van Europa, daar zijn we als Gemeentebelangen buitengewoon trots op. Onze openbare ruimte is dus echt ons visitekaartje. De kernwaarden rust, ruimte, natuur en landschap moeten we goed bewaken en waar mogelijk versterken.

Wees voorbereid

Door verandering van het klimaat zal onze gemeente ook de komende jaren te maken krijgen met wateroverlast door regenwater. Een goed werkende afvoer door middel van Wadi's en een goed werkende gescheiden riolering is belangrijk om regenwater terug te geven aan de natuur. Overstromingen zoals afgelopen zomer willen we graag voorkomen. Het stimuleren van inwoners om tuinen te vergroenen juichen wij van harte toe. Het goede voorbeeld van de gemeente zien we dagelijks terug in de nieuwe voortuin van het gemeentehuis en van de Spil in Nieuwleusen.

VERKEER EN VERVOER

Aansluiting bij de Vechtdalverbinding

De opwaardering van de N340 is prachtig geworden, met recht een Vechtdal Verbinding. Ook aan de N377 wordt hard gewerkt. Voor ons ligt nu de taak om te evalueren en te controleren of de nieuwe verkeersstructuur datgene heeft gebracht wat men vooraf bedacht heeft. Daarbij vragen we vooral aandacht voor het onderliggende wegennet zoals aansluitingen, overgangen en parallelwegen en vooral de veiligheid voor alle gebruikers. We willen tijdig weten waar knelpunten zijn, deze bespreekbaar maken en samen naar oplossingen zoeken. Gemeentebelangen zal ook de komende periode goed in de gaten houden welke situaties nog aangepast zouden moeten worden. Veiligheid en bereikbaarheid dienen altijd voorop te staan. Ervaart u knelpunten, meld het ons dan!

Betere ontsluiting van woongebieden

De groei van woongebieden brengt meer verkeer met zich mee. In verband met de aanpassingen aan de N340 worden voor de ontsluiting van Oosterdalfsen Noord verkeersonderzoeken gedaan. Gemeentebelangen vindt dat hier voortvarend mee moet worden verder gegaan. Zoals een verkeersplan voor Nieuwleusen Noord als vervolg op de opwaardering van de N377. Wij vinden dat Plaatselijk Belang Nieuwleusen en de werkgroep N377 hierbij onmisbare partners zijn. Dat geldt zeker ook voor de inbreng van Plaatselijk belang Dalfsen. Zij maakt zich ook grote zorgen over de toenemende drukte op de Rondweg en het onveilige gevoel bij de brug in Dalfsen. Gemeentebelangen zal zich zeker inzetten om samen met alle betrokkenen te zoeken naar mogelijke oplossingen. Voor een verbetering van de ontsluiting van Lemelerveld biedt de opwaardering van de N35 mooie kansen. Samenwerking met de gemeente Raalte is hierbij erg belangrijk.

Veiligheid is belangrijk in het verkeer

Overzichtelijkheid, doorstroming en veiligheid voor alle verkeersgebruikers zijn essentieel. Daarom vragen wij extra aandacht voor de Mulderstraat, de Schoolstraat en de Parallelstraat in Oudleusen, de Backxlaan in Nieuwleusen en voor de Schoolstraat en Vilstersestraat in Lemelerveld. De verkeersaansluiting van het dorp Dalfsen bij de Blauwe Bogenbrug is ook een aandachtspunt. Daar zal in de verdere uitwerking van het Centrumplan wat Gemeentebelangen betreft volop aandacht voor zijn. Voor de verhoging in de middenberm van het van Bruggenplein komt een adequate oplossing.

Veilig en mooi fietsen

Voor de recreatieve fietsroute langs de Oude Oever richting Ommen zien we graag dat het betonfietspad langs Maneweg/Hongerveld wordt aangesloten op het fietspad van de gemeente Ommen. Daar waar het fietspad door het bos gaat, stellen we ons voor dat het een pad wordt met twee gescheiden eenrichtingspaden, zodat het karakter van het bestaande oude bos zoveel mogelijk behouden kan blijven en de veiligheid wordt bevorderd. We blijven ons hard maken voor een breder en veiliger fietspad van Lemelerveld naar Raalte, zodat ook hier veilig gefietst kan blijven worden. Ook het fietspad langs de Evenboersweg over het industrieterrein verdient aandacht. Er moet gekeken worden naar fietsstroken en een veilige oversteek of een beter alternatief waarbij de fietsers niet meer over het industrieterrein hoeven te fietsen.

Openbaar vervoer voor iedereen bereikbaar

Onze intentie is en blijft, dat al onze kernen - en ook zoveel mogelijk het buitengebied - bereikbaar blijven met goed georganiseerd openbaar vervoer. Verder wil Gemeentebelangen onderzoek laten doen naar zogeheten OV-hubs (overstaplocaties), zodat het aansluitend reizen met het openbaar vervoer wordt gestimuleerd. Het openbaar vervoer van en naar onze kernen wordt hierdoor aantrekkelijker.

Hoog over Dalfsen vliegen

Nog altijd dreigen de vliegtuigen naar Lelystad Airport veel te laag over de gemeente Dalfsen te vliegen. Gemeentebelangen blijft hier nadrukkelijk tegen en vindt 1800 meter hoogte voor een groot passagiersvliegtuig echt veel te laag. Het is een bedreiging voor welzijn, volksgezondheid en milieu, en heeft grote gevolgen voor de toeristische sector in onze gemeente en daarbuiten. Wij zijn scherp en waakzaam.

ECONOMIE

Trots op onze agrarische sector

Dalfsen is een plattelandsgemeente en daar zijn we als Gemeentebelangen trots op. De agrarische sector heeft ons veel gebracht, en heeft het nu het zwaar te verduren. Veel van de stikstofproblematiek wordt bij deze sector neergelegd. Ook bij de vraag om het vrijmaken van nieuwe ruimte is dit de sector waar het eerst naar gekeken wordt. Gemeentebelangen wil dat daarom eerst gekeken wordt naar welke kansen er zijn bij vrijkomende bedrijven. We willen in gesprek met de sector zodat er plannen komen die er voor zorgen dat een gezonde boterham verdiend kan worden. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld: combinaties van agrarische activiteiten met recreatie, dagbesteding en toerisme en Tiny Houses. Voor uitbreiding van agrarische bedrijven en schaalvergroting zal maatwerk nodig zijn om de ondernemer en de omwonenden samen de benodigde ruimte te gunnen.

Ruimte voor onze werkgevers

Ondernemers zijn van grote waarde voor onze gemeente. Er moet ruimte voor hen zijn om uit te breiden. Er is veel vraag naar industriegrond. Dit geldt ook voor het dorp Dalfsen. Daarvoor moet goed onderzoek komen naar een goede locatie. De bestaande ondernemers zijn op zoek naar uitbreidingsmogelijkheden en deze zijn op dit moment niet meer voorradig.

Ook voor Nieuwleusen moet gekeken worden naar een nieuw industrieterrein. De bedrijven zijn belangrijke pijlers onder onze lokale economie. Gemeentebelangen wil daarom ruimte voor onze ondernemers, met een goede locatie en een passende verkeersontsluiting. Kortom een goed vestigingsklimaat. Korte lijnen met het bedrijfsleven zijn daarom erg belangrijk. De gemeente moet als partner van het bedrijfsleven praten met het bedrijfsleven in plaats van praten over het bedrijfsleven. Dit is volgens Gemeentebelangen essentieel. Veel van onze inwoners werken bij de lokale bedrijven. Bovendien ondersteunen deze ondernemers en de middenstand het verenigingsleven in alle kernen van de gemeente Dalfsen.

Middenstand

De middenstand speelt in veel gevallen snel en voortvarend in op verandering. Dat is mooi! Gemeentebelangen denkt daar graag in mee en wil daarover in gesprek. Wij willen dat bureaucratie en onnodige regels zoveel mogelijk worden weggenomen om sneller te kunnen vernieuwen, uitbreiden of verbouwen. Als bestaande winkels na verloop van tijd bedrijfsruimte verlaten die buiten de winkelgebieden gelegen is, dan heeft het onze voorkeur om voor deze locaties een andere gebruiksbestemming te vinden. Winkels dienen we immers zoveel mogelijk te concentreren in winkelgebieden. Gemeentebelangen vindt dat parkeren in onze kernen gratis moet blijven.

We vinden het verder belangrijk dat de lokale middenstand bloeit én groeit én leefbaar blijft. We willen dan ook snel voortgang boeken met het Centrumplan in Dalfsen en samen met onze ondernemers en inwoners het centrum van Dalfsen op een toekomstbestendige manier verder ontwikkelen. Voor het winkelgebied in Nieuwleusen Noord is al een eerste uitwerking gemaakt. Gemeentebelangen wil dit graag verder uitgewerkt zien.

Gastvrijheid in Recreatie en Toerisme

Recreanten en dagtoeristen weten onze Vechtdal gemeente steeds vaker te vinden en te waarderen.

Het Waterfront in Dalfsen is een pleisterplaats geworden met horecaondernemers maar ook de pleziervaart op de Vecht is fors toegenomen. Dit geeft 'reuring' in Dalfsen, maar er moet een goede balans zijn. Goed overleg met omwonenden en initiatiefnemers is wenselijk.

Voor liefhebbers van rust heeft onze gemeente ook veel te bieden op het gebied van prachtige fiets- en wandelroutes, waarbij het wandelnetwerk onlangs is geoptimaliseerd. In verband met het toenemend aantal elektrische fietsen, is uitbreiding van het aantal oplaadpunten nodig.

De Vecht en het Overijssels kanaal zijn aantrekkelijk voor hengelsport. Veel toeristen, ook uit het buitenland komen hier speciaal voor naar het Vechtdal. Meer strandjes aan de Vecht en het Overijssels kanaal vragen om nader onderzoek en een goede zwemwaterkwaliteit is daarbij erg belangrijk. Daarnaast is er veel vraag naar ruimte in de haven, we willen dus graag onderzoeken of het mogelijk is om de Dalfser haven uit te breiden zodat meer pleziervaart in Dalfsen kan aanmeren.

Lekker op vakantie in onze gemeente geeft toeristische gezelligheid en komt ten goede aan onze middenstand. Meer toerisme in onze gemeente en meer gastvrijheid maakt onderzoek

naar het toevoegen van goed bereikbare, toegankelijke en openbare toiletten hoog nodig. Uitbreiding van het parkeerterrein bij het Station is gewenst om in de toekomst ook daar de druk op te kunnen vangen, zodat men niet onnodig in het centrum gaat parkeren.

ONDERWIJS

Ervaringsgericht leren (gaat uit van betrokkenheid en welbevinden van leerlingen)

Formeel- en informeel-leren lopen meer door elkaar. De verdeling van leerdoelen over levensfasen staat volledig op zijn kop. Voorheen konden we ons leven in drie fasen indelen: onderwijs, arbeid en pensioen. Nu zie je steeds meer werken, ontspanning en leren door elkaar lopen en gelijktijdig plaatsvinden, de zogenaamde multifase-indeling. Ofwel een leven lang leren en een integrale aanpak door alle levensfasen heen. Gemeentebelangen vindt het belangrijk dat het basis- en voortgezet onderwijs hier al op voorsorteren door ervaringsgericht te werken en kinderen te leren waar ze hun kennis kunnen halen, zodat elk kind binnen zijn eigen mogelijkheden tot optimale groei komt en goed voorbereid de toekomst in gaat. Hiervoor is het nodig dat onderwijs en zorg op elkaar aansluiten en nauw samenwerken met ouders.

Korte lijnen, goede afspraken over huisvesting

Gemeentebelangen is er voorstander van dat het Voortgezet Onderwijs in Nieuwleusen behouden blijft. Blijvende en hoogstaande kwaliteit is van grote waarde voor onze kinderen. Het bedrijfsleven kan een bijdrage leveren aan de positie van jongeren op de arbeidsmarkt door samen te werken met de middelbare scholen.

Speciale aandacht gaat uit naar de huisvesting van het onderwijs, voldoende lokalen en bij voorkeur op één locatie per school. Gemeentebelangen is een voorstander van goede samenwerking tussen kinderopvang en scholen. Dat betekent voor Gemeentebelangen niet per definitie dat de kinderopvang in hetzelfde gebouw gehuisvest moet zijn.

Het is voor veel kinderen fijner om buiten schooltijden in een andere omgeving te verblijven. We pleiten er dan ook voor om steeds beide opties mee te nemen, en zo verscheidenheid te behouden. Bij het Integraal Huisvestingsplan hebben we aangegeven dat we het belangrijk vinden om vooraf goede afspraken te maken over de te nemen maatregelen bij groei of krimp van een school. Ook de fasering is een belangrijk item.

KUNST EN CULTUUR

Afstemming van cultureel aanbod

Het kunstonderwijs op scholen en het culturele aanbod van culturele instellingen moeten goed op elkaar aansluiten. Vooral op het gebied van cultuur is het goed dat ook hier verbindingen met verenigingen worden gelegd en samenwerking wordt gestimuleerd. Dit alles kan door de kennis en het netwerk van de Cultuurmakelaar.

Ondernemende inwoners, bedrijven, culturele instellingen en creatieve ondernemers zijn allemaal gebaat bij een gemeente, die goede voorwaarden schept. Het Kunst- & Cultuur Weekend biedt veel Dalfsenaren en toeristen de mogelijkheid om kennis te maken met vaak ook lokale kunst.

Evenementen zijn belangrijk voor de gemeente. Evenementen zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving en een gevoel van samen zijn. Het is belangrijk, dat evenementen zelfstandig

bestaan en dat we ruimte bieden aan vernieuwing en ontwikkeling. De gemeente kan positief ondersteunend zijn in vergunningverlening, PR en communicatie. Organisaties zijn gebaat bij duidelijkheid en efficiënt handelen door de gemeente. Met name op het gebied van veiligheidsmaatregelen.

Presentatie en promotie

Er is ontzettend veel initiatief en ambitie op het gebied van Kunst en Cultuur. Bezuinigingen (en ook Corona) zetten de rem er op. “De Schat van Dalfsen” willen we graag verder ondersteunen, stimuleren en faciliteren. De website en de activiteiten kunnen wel een update gebruiken. De Trechterbekers willen we graag op een betaalbare manier weer terug in Dalfsen, bijvoorbeeld in wisselexposities. Wij zien daarnaast graag diverse (nieuwe) vormen van cultuuruitingen, zoals bijvoorbeeld mogelijkheden op de Vecht. De verbinding tussen de instanties onderling is daarbij van groot belang.

Ieders bijdrage is belangrijk

Veel vrijwilligers, bij "Ni'jluusn van vrogger" en de Historische Kring Dalfsen met de werkgroepen Lemelerveld, Oudleusen en Hoonhorst, zijn in de hele gemeente actief. “Kunsten Op Straat” trekt jaarlijks veel bezoekers en deze activiteit kan net als de muziekverenigingen op onze vaste steun blijven rekenen. Dit soort culturele uitingen creëren immers het saamhorigheidsgevoel en verbinden ons met elkaar. Recent is er noodgedwongen helaas pas op de plaats gemaakt voor wat betreft de subsidie voor beeldende kunst. Zodra er weer meer ruimte is of zich een unieke gelegenheid voordoet dan zullen wij graag kijken wat de mogelijkheden zijn voor meer ondersteuning. Bij de herontwikkeling van het centrum van Dalfsen willen we dat er ruimte wordt gemaakt om lokale kunst buiten te exposeren.

Goede sportaccommodaties zijn belangrijk

In alle kernen in de gemeente Dalfsen zijn de sportaccommodaties in goede staat. In Hoonhorst is een hybride sportveld gerealiseerd. Evaluatie en onderzoek moeten uitwijzen of dit een vervolg gaat krijgen in de andere kernen.

In Coronatijd zijn wandelen en hardlopen herontdekt. Daarnaast is gebleken dat veel mensen gebruik maken van de beweegtuinen. We zetten ons in om meer beweegtuinen te realiseren, dichtbij en laagdrempelig toegankelijk. Het is een uitstekende gelegenheid om individueel of in groepsverband buiten te kunnen bewegen, en elkaar weer eens te zien en te spreken. We vragen ons af of er niet meer mogelijk is met de Bellingeweer. De beschikbare ruimte is beperkt, we willen graag dat openbare ruimtes goed worden ingezet zodat iedereen kan genieten van het bewegen en sporten in de buitenlucht.

Samen bewegen

We zien steeds meer ‘Groene Schoolpleinen’. Ongemerkt wordt er geklauterd, gesport en gespeeld in een natuurlijke omgeving.

Naast het vele plezier, waarmee mensen sport beleven, is sport een vliegwiel voor veiligere buurten, betere prestaties op school, minder overgewicht, maar ook voor respect en tolerantie. Net zo belangrijk is het ontwikkelen van het gevoel van samen winnen en verliezen en samen verwerken. Het samen doen en beleven is zo belangrijk in de huidige tijd.

Sport verenigt ons

Sportverenigingen functioneren ook als sociaal bindmiddel en leveren in brede zin een grote bijdrage aan het plaatselijke voorzieningenniveau. Veel mensen zijn actief als vrijwilliger van een sportvereniging. De buurtsportcoaches moeten zichtbaar zijn in de kernen en nuttige

verbindingen maken tussen de verenigingen, organisaties en verschillende doelgroepen, zoals bijvoorbeeld mensen met een taalachterstand. Leerlingen kunnen door middel van kennismakingslessen tijdens een gymles zich eenvoudig oriënteren en verbinden aan sportverenigingen.

We willen het motorcrossterrein graag behouden voor Dalfsen, uiteraard binnen normale en acceptabele grenzen.

Zwemmen waar en wanneer het maar kan

De zwembaden in de kernen zien we als basisvoorzieningen. Zwemmen moet voor iedereen betaalbaar blijven. Om de exploitatielasten naar beneden te brengen, blijven we kijken naar een besparing op de energielasten en de mogelijkheid van opwekken van eigen duurzame energie. Mocht de gelegenheid zich voordoen dan nemen we overkappen van het huidige zwembad in Dalfsen zeker mee. Er is ook vraag naar buiten zwemmen in de winter. We laten de mogelijkheden onderzoeken. Flexibele openstelling bij mooi weer moet als vanzelfsprekend meegenomen worden.

Deelnemen zonder beperkingen

Gehandicaptensport mag zich verheugen op een toenemende belangstelling. Jong en oud beleven plezier aan sport in Dalfsen en geen enkele sport of sporter dient onnodig beperkt te worden. Sport en bewegen zijn niet alleen goed voor de gezondheid, maar kunnen ook bijdragen leveren aan maatschappelijke integratie en onderlinge acceptatie. Geef elkaar de ruimte om te sporten en samen te zijn.

SOCIAAL DOMEIN

Maatwerk en goede bestedingen

Gemeentebelangen streeft naar één centraal aanspreekpunt bij de gemeente, met een voor iedereen goed bereikbaar loket. Voorzieningen en regelingen bieden mogelijkheden voor maatwerk, zodat iedereen binnen zijn mogelijkheden zelfstandig kan functioneren en op tijd de juiste hulp krijgt. Regels zijn er alleen ondersteunend en staan hulp niet onnodig in de weg. De inwoner dient altijd centraal te staan.

De transformatie (het veranderproces in het sociaal domein) vordert, maar er is nog veel te doen. De kosten voor het sociale domein zijn hoog en baren ons zorgen. We gaan voor een sluitende begroting en dat betekent dat we goed moeten afwegen waar ons geld naar toe gaat. Het Rijk heeft voor 2022 extra geld beschikbaar gesteld voor de Jeugdzorg. Voor 2023 is het nog onzeker, voor 2025 en daarna wordt al gesproken over kortingen op de Jeugdzorg. Gemeentebelangen vindt dit onacceptabel en is middels de VNG in gesprek met het nieuwe kabinet. Een passend budget is nodig voor een goede uitvoering van de Jeugdzorg en voor onze begroting.

We zijn blij dat we de consultatiebureaus in Lemelerveld en Nieuwleusen hebben kunnen behouden en blijven ons hiervoor inzetten.

Elk kind heeft een thuis

Dit is het credo van de regionale visie op de jeugdzorg en die onderschrijven wij volledig. Wij willen daarin een stap verder gaan. Elk kind heeft wat Gemeentebelangen betreft een veilig thuis in een veilige omgeving. Dit vraagt om een integrale benadering vanuit het sociaal domein, waarbij onderwijs, jeugdhulp, welzijnswerk en de organisaties voor geestelijke gezondheidszorg, indien nodig, nauw samenwerken.

Elk mens een veilige omgeving

Onze gemeente moet een gemeenschap zijn waarin ieder mens er bij hoort, wordt gezien en van waarde is en waar kleur, geaardheid, afkomst of een beperking geen rol spelen. Dat is een inclusieve samenleving en betekent dat wij onze omgeving zo inrichten dat dit mogelijk is. Elk mens verdient hier een veilig thuis in een veilige omgeving.

Begrip voor elkaar

Gemeentebelangen vindt het belangrijk dat instanties in begrijpelijke en toegankelijke taal communiceren. Dit maakt het begrijpen van brieven en websites eenvoudiger. Voor mensen die moeite hebben met lezen, rekenen of digitale vaardigheden zijn er mogelijkheden om cursussen te volgen en biedt het Taalpunt in de bibliotheek ondersteuning. Laaggeletterden hebben hiermee toegang tot de informatie die verstrekt wordt door bijvoorbeeld de huisarts, de gemeente of brieven van andere instanties. Dat is essentieel voor een veilig leven in een veilige omgeving.

Voorkómen is altijd beter

Preventieve gezondheid betekent voor Gemeentebelangen dat elke inwoner zich bewust is van de invloed die hij zelf heeft op zijn welbevinden, door zelf de regie te hebben als dat kan en met ondersteuning waar dat nodig is. Het welzijnswerk kan hier een rol in vervullen. Zij staat dicht bij de mensen en ontwikkelt veel passende activiteiten. Een goed armoedebeleid past hier ook bij. Door ondersteuning bij de financiële huishouding eventueel met de hulp van onze vrijwilligersorganisaties, kan worden voorkomen dat mensen in ernstige financiële problemen belanden. Door ervoor te zorgen dat iedereen zoveel mogelijk werkt voor het inkomen bevorderen we het gevoel van eigenwaarde.

Samen actief leven

Tijdens de corona-pandemie is SAAM Welzijn erop uit getrokken met een bus, de wijken in. Wat Gemeentebelangen betreft mag dit een vast onderdeel worden van de werkzaamheden van SAAM Welzijn. Dit bevordert het laagdrempelig in gesprek gaan met mensen en helpt om vroegtijdig problemen te signaleren.

Seniorvriendelijke gemeente

De samenleving vergrijsst, ook in Dalfsen. Maar onze ouderen worden ook steeds vitaler ouder. Dat betekent volgens onderzoeken dat er een groter appèl wordt gedaan op de zorg. Aan de andere kant kiezen ook veel meer gepensioneerden ervoor om toch aan het werk te blijven of om vrijwilligerswerk te doen. Daar moeten we zuinig op zijn. Actief zijn en blijven op oudere leeftijd bevordert een positieve gezondheid. We willen investeren in attractieve, laagdrempelige preventieprogramma's. Het is nodig om voorzieningen te faciliteren voor het (aanleren en) onderhouden van digitale vaardigheden.

Daarnaast blijft het belangrijk dat naast online contact, schriftelijk/telefonisch of persoonlijk contact mogelijk is, zonder extra kosten. Zorgmijding moet voorkomen worden onder andere door voorzieningen dichtbij en toegankelijk te houden of te maken.

Zorg om geestelijke gezondheidszorg

Gemeentebelangen is van mening dat deze specialistische zorg niet bij de gemeente gelegd zou moeten zijn. Door middel van bovenregionale samenwerkingen wordt hier nu inhoud aan gegeven en dat is goed, maar ook lastig, omdat hiermee het grip houden op kwaliteit en financiën ingewikkeld is. Boven alles willen wij dat mensen de juiste hulp van de juiste specialist krijgen als dat nodig is, maar liever nog investeren we aan de voorkant om te voorkomen dat specialistische hulp nodig is.

Preventie van drugs gerelateerde overlast

In 2020 is er onderzoek gedaan naar het gebruik van - en de handel in drugs binnen de gemeente Dalfsen. Dalfsen valt binnen de gemiddelden, maar wij hechten er vanuit de visie op Preventieve Gezondheid aan dat er veel aandacht is voor preventie en voorlichting. Wanneer er sprake is van overlast door het gebruik van middelen, vindt Gemeentebelangen bovendien dat er handhavend tegen moet worden opgetreden.

Deelnemen in het werkproces

De uitvoering van de participatiewet is in Dalfsen in goede handen. Het aantal uitkeringsgerechtigden is fors gedaald. Mede dankzij de nota Re-integratie lukt het om mensen snel naar werk terug te leiden. Inmiddels worden ook statushouders in toenemende mate aan een baan geholpen. Hierbij speelt maatwerk een belangrijke rol. De loopbaanbegeleiders verrichten goed werk en Gemeentebelangen is daar erg blij mee. Het niet automatisch recht hebben op een uitkering, maar het zoeken naar werk of een zinvolle tijdsbesteding is het uitgangspunt. Dit blijkt effectief te zijn. De focus zal de komende jaren in grotere mate op het begeleiden naar werk van de groeiende groep statushouders komen te liggen. Ook bij hen dient de nadruk op maatwerk te liggen. Voor werk in combinatie met taalstages kunnen Larcom en Tiem hier mogelijk een belangrijke rol vervullen.

Nieuwe instroom

Gemeentebelangen hecht grote waarde aan een goede en vlotte inburgering. Dat is goed voor de nieuwe inwoners en ook goed voor onze gemeenschap. Meedoen, mensen betrekken en erbij horen komen hierin samen. In 2021 is de taakstelling van het Rijk voor het lokaal vestigen van nieuwkomers (statushouders) verhoogd, wat simpelweg betekent dat er meer mensen moeten inburgeren in de gemeente Dalfsen. In 2022 gaat bovendien de nieuwe wet Inburgering in, die voorziet in een sneller traject en een hoger taalniveau van het Nederlands. De gemeente Dalfsen zal dit gaan organiseren en met meer instromers en een hogere kwaliteit van opleiden is dat een flinke uitdaging die Gemeentebelangen goed zal volgen.

MILIEU EN DUURZAAMHEID

Een uitdaging voor ons allemaal

We gebruiken steeds meer grondstoffen en daar moet zorgvuldig mee om worden gegaan. Verbruik verminderen, inzetten op hergebruik/recycling en circulair denken. Onze inwoners zijn net als wij bezorgd over de klimaatveranderingen en laten dat ook steeds vaker horen. Wij willen zo snel mogelijk die maatregelen doorvoeren, die snel resultaat opleveren. Ook willen we dat er snel gekeken wordt naar armoede, die kan ontstaan als gevolg van sterk hogere energielasten.

Hergebruik stimuleren

Omgekeerd inzamelen is in Dalfsen al gemeengoed geworden, maar er is nog winst te behalen door: Goede voorlichting te geven over nut en noodzaak van gescheiden inzameling van afval en door meer materialen te recyclen. Ook moet het inleveren in alle kernen eenvoudig zijn. Goedwerkende, bestaande methoden, als het inzamelen van oud papier en -ijzeracties door verenigingen en stichtingen hebben onze steun.

Energietransitie

Gemeentebelangen wil Dalfsen op verstandige wijze CO2-neutraal maken. Dit kan door te luisteren naar initiatieven van dorpen, verenigingen, scholen, bedrijven en inwoners. Deze moeten we als gemeente ondersteunen en we moeten open staan voor toekomstige

ontwikkelingen van nieuwe technologieën.

We willen actief betrokken blijven bij de ontwikkelingen rondom de Regionale Energie Strategie (RES) en sturen op nakomen van gemaakte afspraken.

Het opwekken van duurzame energie (wind en zon) moet gestimuleerd worden.

Gemeentebelangen wil graag zoveel mogelijk zon op dak. Aangezien de totale opgave hoger ligt dan er daken zijn, zal er ruimte moeten zijn voor de opwek van windenergie en “zon op land”. Grootschalige zonneparken komen op de laatste plaats en dienen ten allen tijde goed worden ingepast. Als deze zonneparken er komen, dan moeten ze geplaatst worden op locaties waarbij de infrastructuur van windmolens gebruikt kan worden. Op die manier kan Dalfsen nog meer profiteren en kunnen de kosten zo laag mogelijk gehouden worden. Er moet een goede afweging gemaakt worden welke gronden gebruikt kunnen worden. Gemeentebelangen eist minimaal 50%, maar prefereert 100% lokaal eigendom. Het op te richten lokale energiebedrijf kan hier een goede bijdrage aan leveren. Gemeentebelangen wil dit graag doen samen met “Dorpen van Morgen”. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten; Iedereen (grondeigenaren, gebruikers en bewoners en burens) moet meeprofiteren van de opbrengsten. Voor innovatieve oplossingen op het gebied van netwerkschaarste rond onze gemeente dient nauw samengewerkt te worden met de netwerkbeheerders en onze omliggende gemeenten. En we willen voldoende laadpalen voor elektrisch aangestuurde fietsen en auto's in de gemeente.

Klimaatbestendig Dalfsen

Het klimaat verandert en de gevolgen hiervan hebben we ondertussen in Dalfsen al ervaren. Tropische temperaturen, langdurige perioden van droogte en extreme piekbuien die dan weer leiden tot wateroverlast. Voldoende redenen voor Gemeentebelangen om in te zetten op een Klimaatbestendig Dalfsen. Bij voorkeur ruim voor 2050, door bij nieuwe projecten klimaatadaptatie onderdeel te maken van een integrale aanpak. Als er zich knelpunten voordoen direct kijken of er projecten gekoppeld kunnen worden, zodat er maar één keer overlast is en er dus efficiënt gewerkt wordt. We willen samenwerken met onze inwoners en “Dorpen van Morgen” en zo acties oppakken. Daarnaast moeten onze schoolpleinen en tuinen meer vergroenen en moet verstenen ontmoedigd worden. Het regenwater moet in de wijken vastgehouden worden in zogeheten Wadi's.

Warmtetransitie

Gemeentebelangen vindt het belangrijk dat onze inwoners worden meegenomen in de warmtetransitie, die de komende tijd steeds meer vorm krijgt. De warmtetransitie heeft verstrekkende gevolgen, zelfs tot in de eigen huizen van onze inwoners. Gemeentebelangen vindt het daarom belangrijk om energiebesparing en isolatie te stimuleren en kennis te delen over alle mogelijkheden, ook over subsidie en verdere stimuleringsacties. De toepassing van waterstoftechniek als kansrijk alternatief moet goed gevolgd worden.

Onze inwoners moeten goed en tijdig geïnformeerd worden over mogelijke aanpassingen in hun straat en woning. Op deze manier moet voorkomen worden dat inwoners met kosten worden geconfronteerd. Dit zal periodiek moeten plaatsvinden.

Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Gemeentebelangen ziet Dalfsen als een plattelandsgemeente waarbij groei niet een doel is maar een middel om de leefbaarheid te behouden. Met nieuwe woonruimte kunnen we onze eigen jeugd en ouderen een prettige plek geven om te wonen. Dit vraagt om eigentijdse woonoplossingen zoals bijvoorbeeld CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) en Tiny Houses. Wij zetten ons volop in om perspectief te bieden voor de toenemende vraag naar

woningen. We willen snel en meer bouwen voor een- of twee persoons huishoudens. Gemeentebelangen wil ruimte voor eigen inwoners om te wonen in onze mooie gemeente. Doorstroming is daarbij een belangrijk instrument, dit vraagt dus ook ruimte voor doorstarters. Wij willen dat de uitbreiding van onze woonwijken vloeiend overloopt in het landschap en streven een hoge beeldkwaliteit na. De inrichting van onze ruimte is een dynamisch proces waarin de gemeente zich steeds moet aanpassen aan de veranderende vraag en regelgeving.

Timmeren aan de weg

Er zijn al veel mooie projecten gerealiseerd in al onze kernen. Maar er moet ook nog genoeg gebeuren. Het veranderende klimaat geeft daar alle aanleiding toe. De stortbuien afgelopen zomer waren een goede test om te zien of de vooraf berekende verwerkingscapaciteit overeen kwam met de werkelijkheid. Naast de ruimte voor wonen moeten we ook de openbare ruimte op een kwalitatief goede manier inrichten samen met onze inwoners waarbij het Dorpsplan Hoonhorst een actueel voorbeeld is. We moeten onze ervaringen meenemen in de plannen voor de inrichting van het centrum van Dalfsen, en ook voor toekomstige plannen in alle kernen. In de uitbreidingsplannen zal voldoende ruimte moeten komen om overtollig water op te vangen, en om de voeten bij stortbuien droog te houden.

Ook het onderhoud van onze straten vergt aandacht. Gemeentebelangen blijft benoemen dat onze trottoirs, fietspaden en straten veilig moeten blijven, zeker voor hen die slecht ter been zijn. We moeten letterlijk aan de weg blijven timmeren.

Passende woonruimte voor iedereen

Gemeentebelangen vindt dat iedereen woonruimte moet kunnen vinden. De landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op de woningmarkt baren ons zorgen. Het is moeilijk om een woning te bemachtigen die betaalbaar is, en de vraag naar huurwoningen wordt ook steeds groter. Met name sociale huurwoningen en betaalbare starters- en ouderenwoningen zijn momenteel niet te vinden. We denken daarbij zeker ook aan appartementen voor ouderen die zelfstandig willen blijven wonen dichtbij het centrum en overige voorzieningen. Een punt van grote zorg waar wij veel aandacht aanbesteden.

We willen ons er binnen de regelgeving voor inzetten om onze inwoners een streepje voor te geven als er huizen gebouwd worden of een huurwoning vrijkomt. We willen dat de gemeente er alles aandoet om onze jongeren binnenboord te houden. Wij willen onderzoek naar de mogelijkheden om starterswoningen ook beschikbaar te houden voor starters.

Alle kansen op woonruimte benutten

Wij willen alle ruimte om meer woonruimte te realiseren met beide handen aangrijpen. De invulling van Oosterdalfsen-Noord en van de inbreidingslocaties (herbouw mogelijkheden binnen de bebouwde kom) moeten worden aangepast aan de grote vraag naar passende woonruimte. Levensloopbestendige woningen die snel kunnen worden aangepast aan nieuwe bewoners zijn dringend gewenst. De mogelijkheid om terreinen met recreatiewoningen om te vormen naar woongebieden moet verder onderzocht worden. Mogelijkheden om woningen toe te voegen zullen we, indien passend voor de omgeving, positief benaderen. Gelukkig heeft Dalfsen nog voldoende mogelijkheden om uit te breiden. Toch moet zeker gezocht blijven worden naar passende inbreidingslocaties. Op enkele locaties kan hoger gebouwd worden om de bouwruimte beter te benutten, waarmee de kans op het aanbieden van goedkopere woningen toeneemt. Ook het "Sloop voor kansen" beleid werpt vruchten af en maakt ons platteland bovendien mooier.

Er moeten nieuwe woonvormen komen die de doorstroming bevorderen.

SPEERPUNTEN PER KERN

Dalfsen

- Woningbouw
- Onderzoek naar ontsluiting Oosterdalfsen-Noord
- Mogelijkheden Bellingeweer
- Veiligheid Rondweg
- Bankjes met oplaadmogelijkheid en watertappunten in centrum
- Onderzoek naar uitbreiding van de haven

Hoonhorst

- Woningbouw
- Veiligheid langs Heinoseweg vanaf Station naar Kluinhaarsweg
- Veilige oversteek N35, Hagenweg-Ganzepanweg
- Dorpsplan

Lemelerveld

- Woningbouw
- Fietspad met Raalte
- Verkeersveiligheid Vilstersestraat en Schoolstraat
- Ontsluiting Schoolstraat

Nieuwleusen

- Woningbouw
- Onderliggend wegennet N377
- Fietspad Evenboersweg Nieuwleusen-Staphorsterbos
- Ontwikkeling Backxlaan

Oudleusen

- Woningbouw
- Fietspad van Oude Oever doortrekken tot en met Hongerveld
- Verkeersveiligheid Mulderstraat, Schoolstraat en Parallelstraat
- Onderliggend wegennet N340